

BALANSERA, -lång --, v. n. 1. Hålla sig i jernvigt. *B. på spänd lina.* *B. väl* säges ett fartyg, då det under krängning ej tryckes djupare ned akter än för. — V. a. (handelst.) *B. en räkning*, afsluta en räkning medelst utförandet af skillnaden emellan dess debet och credit. *B. en summa till påföljande år*, öfverföra balansen i räkning eller bok för ett visst år till början af det påföljande årets. — *Balansera*nde, n. 4. o. *Balansering*, f. 2. [— cera.]

BALANSERKNIF, -långsær -, m. 2. pl. — *knifvar.* Bordknif, hvars blad uppväges af skaffets tyngd, så att det ej kommer åt duken.

BALANSERSTÅNG, -långsær -, f. 2. pl. — *stänger.* Lång stång, hvarmed lindansare hålla balansen, då de dansa på lina.

BALANSMÅL, -långsær -, n. 5. (admin.) Mål, som rör redovisningsskyldig tjänstemans iråskade balans.

BALANSRÄKNING, -långsær --, f. 2. Räkning eller Conto i en hufvudbok, bestående i ett sammandrag af alla de öfriga Conto's, med uppgift å beloppet af det på hvarje af dem befintliga saldo. *Ingående b.*, som är öfverförd ifrån föregående årets bok till början af det innevarande årets. *Utgående b.*, som upptager soldat af alla Conto i boken och öfverföres till nästa års bok.

BALANSSTÅNG, se *Balanserstång.*

BALAST, se *Barlast.*

BALDAKIN, --ki'n ell. kä'nng, m. 3. Tyghimmel öfver en tron, en predikstol, en säng, o. s. v. [— quin.]

BALDERSBRÅ, n. 4. (betyder Balders ögonbryn) Örten Anthemis Cotula. Kallas äfv. Surkullor eller Surtuppor.

BALG, m. 2. sing. 1) Se *Balja*, 2. — 2) Agn. — 3) Belg, stor buk. — Ordet, hämtadt ifrån det tyska *Balg*, är nu mera nästan obrukligt.

BALGFRUKT, f. 3. (bot.) Frukt, innesluten i baljor, såsom de ärtblomstriga växterna hafva.

BALGSTEKEL, m. 2. pl. — *klar.* Insektsläkte af Steklarnes ordning. Ichneumon.

BALJA, f. 1. 1) Läderfodral, hvaruti sablar förvaras instuckna. Man säger vanligast Sabelbalja. — 2) (bot.) Enrummigt, tvåvalvigt frögömmec, med fröen fästade endast vid öfre fogen. Äfv. Fröbalja, Ärtbalja. Bör nog skiljas ifrån Skida. — 3) a) Till hälften (eller mindre) afsågad tunna. — b) Litet, öppet, aflångt rundt träkråk, som vanligen brukas till sköljning, fotbad, o. 'd.

BALK, m. 2. (Egentl. Bjelke) 1) Den på en våg horisontelt liggande stängen, i hvars begge ändrar vågskålarne äro fästade. Kallas vanligtvis Vågbalk, äfv. Balans, Vågbalans. — 2) (sjöt.) En af de på tvären i ett fartyg, emellan dess sidor liggande, uppåt buktiga, starka bjelkar, på hvilka däckplankorna hvilat. — 3) En hufvudafdelning i allmänna lagen. Kallas så, emedan lagens hufvudafdelningar i äldsta tiden inskuros i träbjelkar. Brukas mest i sammansättningarna Giftermålsbalk, Ärfdabalk, m. fl. — 4) (herald.) Tvärs öfver gående bälte, som afdelar en vapensköld i tre delar. — 5) Öjemhet i papper. — 6) Inre sidan af kanten på en biljard.

BALKA AF, se *Afbalka.*

BALKONG, balkkä'nng, m. 3. En af galler omgifven liten utbyggnad ifrån öfre våningen af ett hus, merendels utanför ett dörrfönster. [Balcon, Balkon.]

BALKVÅGARE, m. 5. (sjöt.) Benämning på de starka plankor, som invändigt ifrån förn till aktern uppbära balkarna.

BALLAD, -åd, m. 3. Berättande lyrisk dikt, med episkt ämne, vanligtvis hämtadt ifrån folksagan och i dess anda behandlad. [Ballade.]

BALLASRUBIN, ---i'n, m. 3. (mineral.) Blekröd spinell: ett slags ädelsten.

BALLAST, se *Barlast.*

BALLET, balä'tt, m. 3. 1) Större, figurerad dans på skådebanan, hvaruti genom flere dansandes medverkan en bestämd handling framställes. — 2) *B-en*, de af en teaterpersonal, som utföra balletterna. [Balett.]

BALLETTMÅSTARE, m. 3. Person, som uppsätter, ordnar och har närmaste tillsyn vid balletterna på en teater.

BALLISTA, ballissta, f. 1. Fordom bruklig krigsmaskin, hvarmed kastades grofva pilar.

BALLISTIK, --i'k, f. 3. (vetensk.) Konsten att beräkna kastade kroppars (särdeles bombers) bana.

BALLOTTERA, v. n. 1. Rösta medelst afgifvande af en svart eller hvit kula. — *Ballotterande*, n. 4. o. *Ballottering*, f. 2. — *Ss. Ballotteringskula.*

BALONG, balä'nng, m. 3. 1) Stor, vanligen af med gummi bestruket taft förfärdigad luftboll, som, fylld med en gas, lättare än den atmosfäriska luften, höjer sig af 'sig sjelf och derföre begagnas vid luftseglingar att draga gondolen eller luftskäpet. — 2) (kem.) Ett slags stor recipient. — 3) (kok.) Ett slags egen tillredning af en kalf-framfjerding, ett svinhufvud, en kalkon, o. s. v., då benen uttagas, en färs inlägges, det hela formeras till en boll, kokas à la braise och anrättas med ostron- eller champignon-sås. *B. af hammel*, tillagad af fårkött, med eller utan brynta rötter. [Ballong, Ballon.]

BALSAM, m. 3. 1) (kem. o. apot.) Starkt luktande, tjock vätska, dels naturligt, som fås af flera träd och buskar, dels konstgjord, som beredes af eteriska oljor, harts, fett, m. m., båda af stor nytta i medicinen. — 2) (fig.) Tröst, lindring, lisa.

BALSAMASP, f. 2. Se *Balsampoppel.*

BALSAMDOFT, n. 3. (poet.) Balsamisk välukt.

BALSAMDOFTANDE, a. 1. (poet.) Som ut-ångar en balsamisk välukt.

BALSAMDOSA, f. 1. Aggrund dosa af metall eller sten, som fordom brukades att deruti förvara väluktande balsam eller andra slags oljaktiga välukter.

BALSAMERA, v. a. 1. Bereda ett lik till varaktighet emot förruttelse, derigenom att inellvorna uttagas, hvarefter kroppen fylles och ingnides med vissa kryddor och kemiska sammansättningar. — *Balsamerande*, n. 4. o. *Balsamering*, f. 2.

BALSAMIN, --i'n, m. 3. 1) Blomsterväxt med prydliga blommor, som omvexla i flera skiftningar emellan rödt och hvitt, samt ofta blifva dubbla; ursprungligen kommen ifrån Ostindien. — 2) (fig. pop.) Smekord, betydande ungefär det samma som Hjertegryn.

BALSAMISK, a. 2. 1) Som liknar balsamdoft. *B. doft, lukt.* — 2) (fig.) a) Väluktande samt derjemte stärkande, lindrande, uppriskande. *B-t läkemedel.* *B. luft, ånga.* *B. sömn, luf* och stärkande. *B. andedrägt*, ren, frisk, behaglig. — *Syn. Se Välluktande.*

BALSAMPOPPEL, f. 2. pl. — *popplar.* Ett slags träd af poppelslägtet, inhemskt i Nordamerika, och hvars blad om våren äro betäckta med ett väluktande harts. *Populus balsamifera.*